

Tula de onsterfelijke rebel

Dames en heren, goedenavond,

Allereerst wil ik NiNsee bedanken voor het mogen voeren van het woord vandaag.

1. Curaçao 17 augustus 1795?

(De opstand)

Op 17 augustus 1795 stuurt Caspar L. van Uytrecht een briefje naar de gouverneur om hem te informeren, dat zijn slaven weigeren om aan het werk te gaan. Hun verdere intenties weet hij niet¹. Daarmee werden de “grote slavenopstand” en de veroordelingen van 1795 formeel ingeluid.

(De aanleiding tot de grote opstand)

De grote slavenopstand past in de toen heersende tijdsgeest. De slavernij was in 1793 afgeschaft door de Franse regering², terwijl Nederland door de Fransen in januari 1795 is bezet, hetgeen in de kolonie Curaçao op 26 mei 1795³ bekend werd. Het gedachtegoed van de Franse revolutie (1789) was samengevat in de kreet: ‘**vrijheid, gelijkheid en broederschap**’. Dit gedachtegoed was naar de kolonie Curaçao overgewaaid, waarbij vluchtelingen, als gevolg van de opstand in Saint- Domingue, enige slaven hadden meegenomen waarvan sommigen de opstand in hun hoofd meebrachten. Het schriftelijk Relas van Pater Jacobus Schink, d.d. 7 sept. 1795⁴ refereert dan ook aan Franse liedjes en een bedekte waarschuwing in het Frans⁵. Daarnaast waren de leefomstandigheden van de tot slaaf gemaakten bijzonder slecht.

2. Tula: de onsterfelijke rebel

Tula, de leider was gemotiveerd geraakt door de **afschuwelijke omstandigheden** waaronder de tot slaaf gemaakten leefden⁶. Van Westerholt geeft inzicht in de omstandigheden waarin de tot slaaf gemaakten verkeerden. Zo moesten zij op zondag voor de hele week hout vergaren voor de meester; dure kleren kopen bij de meester waarvan betaling van hun wekelijkse rantsoen werd afgehouden. En dat, terwijl er ook slaven eigenaren waren met de gruwelijke gewoonte om voor de misdaad van de één iedereen te straffen.

¹ De historische feiten rondom de slavenopstand 1795 zijn ontleend aan het bronnenonderzoek van A.F. Paula, 1795 De slavenopstand op Curaçao, een bronnenuitgave van de desbetreffende originele documenten overheidsdocumenten, uitgegeven door het Centraal Historisch Archief, 1974, verder te noemen: Bronnenuitgave, op dit punt zie p.25: brief heer C. van Uytrecht aan Gouverneur, bijlage Notulen Extra Ordinaire Politieraad nr.55, d.d. 17 aug. 1795

² Frankrijk heeft de slavernij in 1793 afgeschaft, daarna in 1802 weer ingevoerd onder Napoleon en wederom ditmaal definitief afgeschaft in 1848.

³ Do Rego, C. P., Niets anders dan (onze) vrijheid, bijlage archiefvriend, september 2020, bijlage jaargang 26m nr. 3. p. 2

⁴ Bronnenuitgave

⁵ Bronnenuitgave, Relas van Pater Facobus Schink, d.d. 7 sept. 1795, p.267

⁶ Bronnenuitgave, Rapport van Van Westerholt, d.d. 5 oktober 1795, Bijlage Notulen Extraordinaire Politieraad nr.82 d.d. 16 nove. 1795p.281

Tula raakte **geïnspireerd door onder meer deze fundamentele menselijke waarden, deze mensenrechten** zoals uitgesproken in de Franse revolutie. Al gauw heeft hij, zo'n 2000 man achter zijn opstand verzameld. Wij moeten ervan bewust zijn dat de totale bevolking 19.544 mensen bedroeg, waarvan 12.804 slaven waren en 2.775 gekleurden.⁷ Gezien in dit licht was het verzet massaal te noemen.

Tijdens de opstand tracht **Pater Schink** te interveniëren om te bewerkstelligen dat de slaven met de opstand stoppen. Zijn schriftelijk relaas van 7 september 1795 geeft inzicht in het denken van Tula:

'Toela begon toen te spreken:

"Wij zijn al te zeer mishandeld, wij zoeken niemand kwaad te doen, **maar zoeken onze vrijheid, De Franse negers hebben hun vrijdom bekomen, Holland is ingenomen door de Fransen vervolgens moeten wij ook hier vrij zijn;**

Ik antwoordde hem dat in Holland onze overheid woonde en dat wij aan die overheid moesten gehoorzamen, waarop Toela antwoord, als het zo is waar blijven dan de Hollandse schepen?

(...)

Heer pater komen alle mensen niet voort uit een vader Adam en Eva? Heb ik kwalijk gedaan dat ik 22 van mijne medebroeders verlost hebben uit de boeien waar zij onrechtvaardig geworpen waren? Heer Pater de Franse vrijheid heeft ons gediend tot torment; als iemand van ons gestraft werd, werd hem telkens tegengeworpen, gij zoekt ook uw vrijheid?

Eens werd ik vastgebonden, ik riep zonder ophouden genade voor een arme slaaf, tot ten laatste losgemaakt zijnde, golfde het bloed uit mijne mond, ik wierp mij op mijn knieën, en riep tot God; oh Goddelijke Majesteit! O Zuiverste Geest! Is het dan uwen wil dat wij zo mishandeld worden! Ach pater men draagt meer zorg voor een beest, als een beest een been breekt 't wordt genezen (...).

En hij antwoordde: wij verlangen niet anders dan onze vrijheid."

Het beeld wat over Tula naar voren komt uit deze gedachtewisseling, is ontegenzeggelijk van een man met kennis van de Franse revolutie en de intrinsieke menselijke waarden als vrijheid, gelijkheid en broederschap die ten grondslag lagen voor die revolutie; kennis van de bezetting van Nederland door de Fransen en kennis van Bijbelse principes. Tula is een filosoof, een strateeg, een leider en een ware vrijheidsstrijder!

Dat ook de overige strijders vastberaden waren blijkt ook uit het Rapport van Van Westerholt over zijn expeditie om de opstand te bezweren. Hij verhaalt dat bij zijn aanbod van generaal pardon aan de strijders, met uitzondering van de opperhoofden, een zekere Toussaint riep: **"Nos sommes ici pour vaincre ou mourir".**

⁷ Do Rego, C. P., t.a.p., p. 4 en 8

Het koloniaal bestuur zag dan ook in Tula en de grote opstand een enorm gevaar voor de toch al labiele overheid op Curaçao⁸ en de op slavernij gebaseerde samenleving, om deze reden heeft men met alle middelen de rebellie neergeslagen.⁹ Men besloot reeds bij voorbaat om de zwaarste straffen op te leggen als afschrikmiddel voor alle andere tot slaaf gemaakten¹⁰.

3. Het 'proces', het 'vonnis' en de executie

Op 2 oktober 1795 werd "Thoula, bijgenaamd Riguad" veroordeeld door de 'Extraordinaire Justitie Raad' ingesteld op instructie van de Gouverneur de Veer. Ten tijde van de West-Indische Compagnie, oefende de Raad van Politie en Justitie alle functies van bestuur, politie, criminele en civiele justitie uit. De leden van de Raad waren de gouverneur J.de Veer, de commissaris van de slavenhandel tevens waarnemend gouverneur, M. Römer, de kapitein der burgerij, B. A. Cancrjijn, de inspecteur der fortificatiën, D. Creefts, C. A. van Eck en L. Schlemm, Boekhouder Generaal ad interim¹¹.

In de notulen van de vergadering van 2 oktober 1795 de 'Extraordinaire Justitie Raad' is het voorstel te lezen om Thoula, zonder verdere vorm van proces over te brengen naar de plaats waar men op Curaçao executies uitvoert. Daar moet hij op een kruis worden gebonden en van onder levend worden geradbraakt. Daarna in het gezicht geblakerd en de kop afgehouden, vervolgens moet zijn kop op de galg wordt geplaatst. Bastiaan bijgenaamd Carpatta, moet na eerst de executie van Thoula te hebben aanschouwd op dezelfde wijze wordt geëxecuteerd. Pedro Waccouw moet bij de benen rondom het schavot wordt gesleept en daarna aan een paal gebonden en de handen afgekapt en vervolgens moet met een ijzeren moker de kop worden verbrijzeld. Voorts moeten Louis Mercié, Louis Sambo, Mars, Juan Domingo Coraar en Juan Felice worden opgehangen, tot de dood volgt. Alle dode rompen moeten des namiddag om 5 uur, na de executie met gewichten in zee worden gegooid. Echter moeten de beide koppen van Thoula en Bastiaan naar het Rif worden gebracht om aldaar op twee staken tentoon te worden gesteld. De neger Nicolaas van Spransa, broer van Thoula moet nog niet wordt geëxecuteerd vóór te zijn geconfronteerd met een neger Christopher en een negerin Anotta. De overige gedetineerden worden aan het oordeel van de heren Creefts en van Eck overgelaten, die samen met de heer Raad Fiscaal hiertoe speciaal gekwalificeerd worden geacht om na onderzoek van zaken de meeste nut en welzijn van het eiland te beoordelen. Dit voorstel is unaniem aanvaard en vastgelegd in de Resolutie van 2 oktober¹² en op 3 oktober 1795 uitgevoerd.

Bestuur, inquisiteur en beul van Thoula waren in die tijd een en dezelfde hand. De West Indische Compagnie (WIC), was een private onderneming met als doel handel en bestrijding van de Spaans-Portugese tegenstander. De WIC was opgericht onder auspiciën van de Staten Generaal, het bestuursorgaan van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Bij diens octrooi had WIC de bevoegdheid om de veroverde en te veroveren gebieden te besturen. De

⁸ Bronnenpublicatie, A.F. Paula, p. 15. wijst erop dat uit het 1971 uitgebrachte rapport van de heren W.A.I. Grovenstein en W.C.Boeij blijkt van geconstateerde gespannen verhoudingen tussen het lokaal bestuur en de bevolking en de zwakheid der directeur en de raden, hetgeen zijn inziens ook tot de oorzaken van de opstand gerekend moeten worden.

⁹ Do Rego, C. P., t.a.p., p. 8

¹⁰ Bronnenpublicatie

¹¹ Bronnenpublicatie, Notulen Extraordinaire Criminele Justitie Raad nr. 74, d.d. 2 okt. 1795, p.

¹² Resolutiën van de Directeur en Raden nr.55, 2^e oct. 1795, p.257

WIC was in 1792 echter opgeheven, waardoor de kolonie in 1795 direct onder het bewind van de Staten Generaal viel. **Inmiddels was echter de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden gevallen en Bataafse Republiek, vazalstaat van Frankrijk, in diens plaats op 19 januari 1795 uitgeroepen.**¹³

De veroordeling van Tula is vindt zijn grondslag in de ontorechte beschouwing van de tot slaafgemaakte Afrikaanse mens als eigendom van de “meester” die kon worden gekocht, verhuurd, mishandeld, verkracht, gedwongen om zonder loon te werken en verkocht.

Een vergelijking met de rechtspraak van huidige tijd brengt maakt duidelijk hoe inhumain de koloniale macht de tot slaafgemaakte mens bejegende. In onze tijd hebben wij nadrukkelijk erkend dat slavernij een misdaad tegen de menselijkheid is¹⁴. Op 2 oktober 3 oktober 1795 is met de executie van Tula en anderen die alleen maar hun vrijheid zochten, dan ook een grove misdaad door het koloniale bestuur begaan.

Wij moeten ons de vraag stellen of, bewust van het feit dat de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden (1625- 1795) door Napoleon was veroverd, er überhaupt sprake was van een bevoegde overheid die over Tula en andere vrijheidsstrijders oordeelde. Tula stelde die vraag dan ook terecht aan de orde.

Ook kan, wel is waar in retrospectief, op grond van de universele mensenrechten zoals erkend in het Handvest van de Verenigde Naties worden vastgesteld dat Tula en zijn kameraden genadeloos zwaar zijn gemarteld, en wel “met de hoogste graad der pijniging¹⁵” om verklaringen te verkrijgen. Uiteraard is dit ook in strijd met het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke en ontorende behandeling of bestraffing¹⁶.

Verder was er geen sprake van wat wij nu verstaan onder het begrip een ‘eerlijk proces’¹⁷, waarbij het voor het bestuur verboden is om zich anders dan als procespartij te mengen in gerechtelijke procedures. Integendeel bij de Extraordinaire Justitie Raad was alle macht bij een enkel orgaan geconcentreerd, er was geen scheiding van machten tussen wetgeving bestuur en rechtspraak.

4. Hedendaagse gevolgen van de slavernij

In de huidige maatschappij zijn vele voorbeelden te duiden van hoe het beeld van de mens van Afrikaanse afkomst als een minderwaardig wezen nog steeds een rol speelt in de Nederlandse samenleving. Het gaat om zaken zoals discriminatie, institutioneel racisme, te weinig representativiteit in bestuur en maatschappelijke sectoren, etnisch profileren. Zo kennen we de

¹³ De Bataafse Republiek duurt voort tot 1806, wanneer Lodewijk Napoleon koning wordt en het Koninkrijk Holland ontstaat. Bij keizerlijk decreet van 9 juli 1810 werd het koninkrijk Holland (overigens nog slechts bestaand uit het deel ten noorden van de grote rivieren) ingelijfd bij het Franse keizerrijk. In november 1813 herwon Nederland de zelfstandigheid en erfstadhouder Willem keerde na zijn zelfgekozen verbanning terug uit Engeland en werd als Willem I in 1814 koning van het Koninkrijk der Nederlanden.

¹⁴ Report of the World Conference against Racism, Racial Discrimination, Xenophobia and Related Intolerance, Durban, 31 August - 8 September 2001

¹⁵ Bronnenuitgave Resolutiën van de Directeur en Raden nr.52, 25 sept. 1795, p.257

¹⁶ Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke en ontorende behandeling of bestraffing, New York, 10-12-1984

¹⁷ Het recht op een eerlijk proces kan worden ingeroepen op grond van artikel 6 van het EVRM, artikel 47 van het Europees Handvest of artikel 14 van het IVBPR, het artikel: Het BW 1838 naar de Oost en de West HD. Ploeger

zaken zoals etnisch profileren door de marechaussee¹⁸; discriminatie van collega's bij de politie¹⁹; institutioneel racisme op het Ministerie van Buitenlandse Zaken²⁰ en de belastingen(toeslagenschandaal)²¹. We zien ook sociaaleconomische achterstelling, armoede. Nog steeds bestaan omstandigheden in de maatschappij die leiden tot kretten zoals de Verenigde Staten gelanceerde term 'black Lives matter'. Ook in de Curaçaose samenleving speelt de sociale waardering op grond van de huidskleur nog te vaak een rol, zaken zoals gebrek aan eigenwaarde, discriminatie, achterstelling, armoede en onrechtvaardige verdeling van de grond en onvoldoende gronden voor de overheid voor de economische ontwikkeling van het land, chronische ziekten zoals diabetisch en hypertensie als gevolg van het gedwongen eetpatroon van de slaven. Zaken die zoals minister Kuipers van Volksgezondheid het op 1 juli 2023 uitdrukte **'een haakje in het DNA' van tot slaafgemaakten** heeft gemaakt. Ook draagt het verborgen houden de geschiedenis van trans-Atlantische mensenhandel en zijn gevolgen tot onnodig leed. Zeker het verborgen houden van de kracht en weerbaarheid van de slaven. Dit zijn slechts voorbeelden van enkele van de gevolgen die herstel behoeven.

5. Hoe verder 'Excuses, erkenning, herstel'

De in het rapport **"Ketenen van het verleden"**, opgesteld in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken²², gedane adviezen zouden een goed begin vormen voor de nodige men dat in overleg met de nazaten van de tot slaafgemaakten doet. Hieronder volgt een compacte samenvatting met aanbevelingen:

1. Bij wet: de slavenhandel & slavernij: misdrijven tegen de menselijkheid
2. Nederland: bij wet excuses
3. Bereidheid uit bij wet om dit historisch onrecht en gevolgen zoals discriminatie en institutioneel racisme, te herstellen.
4. Vergroot bewustzijn trans-Atlantische slavernij via onderzoek, onderwijs en kunst o.m. door:
 - Nationaal onderzoeksprogramma
 - Onderwijs: slavernijverleden & doorwerking in curriculum
5. Versterk de kennis over discriminatie en tref wettelijke maatregelen ter bestrijding van racisme en vreemdelingenhaat; zorg voor systematische handhaving
6. Maak slavernijverleden zichtbaar:
 - Slavernijmuseum
 - Monumenten
 - Herdenkingsdagen, 1 juli een nationale herdenkingsdag
 - Rehabilitatie van Tula

¹⁸ ECLI:NL: RBDHA: 2021:10283

¹⁹ <https://www.bnnvara.nl/joop/artikelen/politieagenten-maken-in-half-jaar-tijd-dertig-meldingen-van-racisme-en-discriminatie-door-collegas>

²⁰ Racisme bij het ministerie van buitenlandse zaken een verkennend onderzoek, Bureau Omlo, Jurriaan Omlo, Ahmet Kaya, Saloua Charif, Ewoud Butter, Mayke Kromhout & Kiran Ramlakhan

²¹ Verslag - Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag, Ongekend Onrecht, 17 december 2020

²² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/07/01/ketenen-van-het-verleden>

- Andere verzetshelden bestuderen

7. Voldoende & structurele financiering van herstelmaatregelen en duurzaam investeren in het verminderen van de gevolgen van het slavernijverleden.

- Veranker erkenning, excuses en herstel in consensusrijkswet,
- Koninkrijksfonds van passende, respectvolle omvang, ter structurele en duurzame financiering van herstelmaatregelen.
- Overleg met Curaçao, Aruba en Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba en waar toepasselijk Suriname in overleg over de wijze van het te ontwikkelen herstelbeleid.

Suriname

9. Suriname betrekken bij de uitvoering van dit advies en de totstandkoming van het beleid daartoe.

Oost-Indië

10. Nader onderzoek naar slavernij in Oost-Indië wenselijk.

Internationaal

11. VN-resolutie van 22 december 2018 om permanent forum op te richten ten behoeve van mensen van Afrikaanse afkomst - actieve participatie daarin

De excuses en spijtbetuiging van de **minister-president van Nederland op 19 december 2022**, volgde het advies onder aandachtspunten 1, 2 en 7 om de excuses bij consensusrijkswet te maken niet op. Hierdoor en door het gebrek aan communicatie met de groepen die zich al jaren inzetten voor de erkenning en excuses, verloor iets de excuses iets van haar glans Het is desondanks zeker wel relevant. Vooral de uitspraak:” **we zetten geen punt maar een komma” is van belang, want wat achter de komma komst moeten we gezamenlijk invullen.**

De op 1 juli 2023 volgend excuses en verzoek om vergiffenis van de **Koning**, als deel van de regering, waren gezien zijn formele positie als staatshoofd zeer op zijn plaats alsook de **erkenning van de slavernij als een misdaad tegen de menselijkheid. Belangrijk zijn daarbij de erkenning: “dat je niet altijd naar de wet van toen kon luisteren. Op een gegeven moment komt de morele plicht om op te treden,”.**

Wat moet nu gebeuren?

Het is niet voor niets dat het rapport Ketenen van het verleden aanbeveelt om in **gezamenlijk overleg** te komen over de wijze waarop invulling gegeven moet worden aan; ‘erkenning, excuses en herstel’.

Voor een goede in- en aanvulling van de aanbevelingen om te komen tot een betekenisvolle ‘herstel’ is op praktisch niveau nodig, dat naast instelling door elk land

van een eigen werkgroep om het herstel in te vullen ook een gezamenlijke werkgroep wordt opgericht van Nederland, de zes eilanden en Suriname.

Als leidraad moeten, naast de aanbevelingen van rapport Ketenen van het verleden, de door de afzonderlijke eilanden in het rapport ingebrachte aanbevelingen, de Caricom-ten-point-plan-for-reparatory-justice²³ en artikel 73 Handvest voor de Verenigde Naties dienen.

De Caricom-ten-point-plan-for-reparatory-justice houdt de volgende punten in:

1. Een volledige en formele verontschuldiging
2. Ontwikkelingsprogramma's voor inheemse volkeren
3. Financiering voor repatriëring naar Afrika
4. De oprichting van culturele instellingen en de teruggave van cultureel erfgoed
5. Hulp bij het verhelpen van de volksgezondheids crises.
6. Onderwijsprogramma's
7. De verbetering van historische en culturele kennisuitwisselingen
8. Psychologische revalidatie als gevolg van de overdracht van trauma
9. Het recht op ontwikkeling door het gebruik van technologie
10. De kwijtschelding van schulden en monetaire compensatie

In internationaal verband ben ik van mening dat de Caribische landen in overeenstemming met artikel 73 van het Handvest van de Verenigde Naties²⁴ weer op de lijst van de landen waarover gerapporteerd dient te worden moeten worden geplaatst. De Caribische landen hebben geen '*full measure of selfgovernment*', Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden verleent het Koninkrijk de bevoegdheid tot ingrijpen in lokaal bestuur en zelfs tot vernietiging van wetgeving wat al het parlement van een van de Caribische landen gepasseerd is (artikel 50 Statuut). Voorts kan wanneer het Koninkrijk wanneer het meent dat een orgaan van een van de Caribische eilanden niet of niet voldoende voorziet in hetgeen het volgens het Statuut moet verrichten, bepalen op welke wijze hierin wordt voorzien (artikel 51 Statuut). De samenvaal van de Koninkrijksorganen door de samenstelling van de Koninkrijksministerraad, waarbij de Nederlandse ministers het overwicht hebben kunnen de eilanden uiteindelijk- eventueel na verder beraad -overruled worden ten aanzien van aangelegenheden die op hun grondgebied afspelen (artikelen 7 t/m 12 Statuut). Ook de totstandkoming van rijks wetten maakt duidelijk dat de Caribische eilanden geen volledige autonomie kennen. Zelfs wanneer een rijks wet alleen op het Caribisch territorium geldt, kunnen zij niet over die wet stemmen! (artikelen 15 t/m 18 Statuut). Voorts behoeven de Caribische landen instemming van het Koninkrijk voor het wijzigen van hun Staatsregeling op een aantal punten (art.44 Statuut). Dit artikel en het feit dat het Koninkrijk de Gouverneur benoemd was een doorn in het oog van de Verenigde Naties. Reden waarom de Resolutie 945 (x) het Koninkrijk weliswaar van de rapportageplicht aan de VN ontslaat, maar niet expliciet werd vastgelegd dat Suriname en de Nederlandse Antillen volledig zelfbestuur hebben verkregen. Deze resolutie is de enige resolutie van de Algemene Vergadering van de VN waarin een lidstaat wel wordt

²³ <https://caricom.org/caricom-ten-point-plan-for-reparatory-justice/#>

²⁴ <https://unric.org/nl/verenigde-naties/vn-handvest/>

ontslagen van de plicht tot rapporteren maar waarbij niet wordt vastgesteld dat er een volledige vorm van zelfbestuur tot stand is gekomen²⁵.

De in artikel 73 aangegeven aandachtsvelden dienen mee te worden genomen. Dit artikel luidt:

Leden van de Verenigde Naties die verantwoordelijkheid dragen of aanvaarden voor het bestuur van gebieden waarvan de bevolking nog geen volledig zelfbestuur heeft verworven, erkennen het beginsel dat de belangen van de inwoners van deze gebieden op de eerste plaats komen, en aanvaarden, als een heilige opdracht, de verplichting binnen het in dit Handvest vastgelegde stelsel van internationale vrede en veiligheid, het welzijn van de inwoners van deze gebieden naar beste krachten te bevorderen en,

te dien einde:

- a. de politieke, economische en sociale vooruitgang van deze volken, alsmede hun vooruitgang op het gebied van het onderwijs, hun rechtvaardige behandeling en hun bescherming tegen misbruiken, te verzekeren, met inachtneming van de nodige eerbied voor hun cultuur;
- b. zelfbestuur te ontwikkelen, terdege rekening te houden met de politieke aspiraties van de volken en hen bij te staan bij de progressieve ontwikkeling van hun vrije politieke instellingen, overeenkomstig de bijzondere omstandigheden van elk gebied en zijn bevolking en hun verschillende stadia van ontwikkeling;
- c. de internationale vrede en veiligheid te bevorderen;
- d. de totstandkoming van constructieve op ontwikkeling gerichte maatregelen te bevorderen, het wetenschappelijk onderzoek aan te moedigen en samen te werken, zowel onderling als, zo daartoe aanleiding bestaat, met gespecialiseerde internationale lichamen, met het oog op de praktische verwezenlijking van de in dit artikel genoemde sociale, economische en wetenschappelijke doelstellingen; en
- e. met inachtneming van de door overwegingen van veiligheid en door constitutionele overwegingen opgelegde beperkingen, regelmatig aan de Secretaris-Generaal, ter informatie, statistische en andere gegevens van technische aard te doen toekomen, die betrekking hebben op de economische en sociale omstandigheden, alsmede op het onderwijs in de gebieden waarvoor zij onderscheidenlijk verantwoordelijkheid dragen en welke niet behoren tot de gebieden waarop de Hoofdstukken XII en XIII van toepassing zijn.

De Verenigde Naties zal als onafhankelijke instantie een goede neutrale derde kunnen zijn binnen de bovengeschetste ongelijke politieke macht, wat aan de verhouding tussen de landen

²⁵ Deze resolutie is de enige resolutie van de Algemene Vergadering van de VN waarin een lidstaat wel wordt ontslagen van de plicht tot rapporteren maar niet wordt vastgesteld dat er een volledige vorm van zelfbestuur tot stand is gekomen, Parlement en Wetenschap, Factsheet Artikel 73 VN-Handvest niet-zelfbesturende landen, auteurs prof.mr. Gerard Hoogers, Prof.dr. Gert Oostindie, dr. Wouter Veenendaal, p.3

van het Koninkrijk ten grondslag ligt. Dusdoende kunnen we tot een betekenisvol herstel komen.

Betekenisvol herstel is, als er binnen het Koninkrijk, gelijk vóór de ontmanteling van de Nederlandse Antillen bepaald was dat de overige eilanden een met Curaçao vergelijkbaar voorzieningenniveau moesten hebben die uit een gezamenlijk solidariteitsfonds werd betaald, thans bepaald wordt dat op alle landen en eilanden een met Nederland vergelijkbaar voorzieningenniveau moet bestaan die we gezamenlijk financieren.²⁶ Het is niet waar je wieg staat die bepalend moet zijn voor de voorzieningen die hebt, maar het lid zijn van het Koninkrijk!

Tot slot

Tula is als symbool van onze eigentijdse strijd om gelijke waardering als mens van groot belang. Hij voorziet in de behoefte van velen aan eigen helden waarin wij ons kunnen erkennen. Zo kennen we meer helden dan die voortgebouwd hebben op de strijd om gelijkwaardigheid! Felis Chakoetoe(1921 1ste CAO in de haven); Moises F.Da Costa Gomez 1954 (Statuut); Wilshon (Papa) Godett, 30 mei 1969, arbeidswetgeving, minimumloon). Net als Tula hebben zij allemaal verbeteringen in de wet- en regelgeving met betrekking tot de behandeling van hun lotgenoten teweeggebracht.

Op Curaçao zien we jongeren met T-shirts met daarop gedrukt: "Tula taught me". Die jonge mensen zijn bezig met de bewustwording over Tula en ons slavernijverleden maar bovenal met zelfvertrouwen en met een positief zelfbeeld de toekomst met vertrouwen tegemoet te zien.

Tula is de onsterfelijke rebel!

²⁶ Vergelijk met het vroegere artikel 110 lid 3 en 111 van de Eilanden Regeling Nederlandse Antillen geldende regime voor Bonaire, Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten. Artikel 110 lid 3 luidde: Het nadelig saldo wordt bij landsverordening goedgekeurd, dan wel gewijzigd met dien verstande dat gewaarborgd is, dat het eilandgebied in staat is zijn bestuursapparaat normaal te doen functioneren en die voorzieningen te treffen, welke, gezien zijn behoefte en de voorzieningen in het eilandgebied Curaçao, redelijk zijn te achten. Bij landsverordening kunnen, zo nodig, hieromtrent nadere regels worden gesteld. Artikel 111 luidde:

- 1.Het eilandgebied ontvangt uit een bij onderlinge regeling als bedoeld in artikel 38 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden in te stellen solidariteitsfonds een bedrag, gelijk aan het nadelige saldo van de definitief vastgestelde begroting.
- 2.De inrichting van het solidariteitsfonds, de door de drie landen van het Koninkrijk daarin te storten bijdrage, en de wijze waarop de in het eerste lid bedoelde bedragen aan elk daarvoor in aanmerking komend eilandgebied zullen worden overgemaakt, worden nader bij of krachtens de onderlinge regeling geregeld.